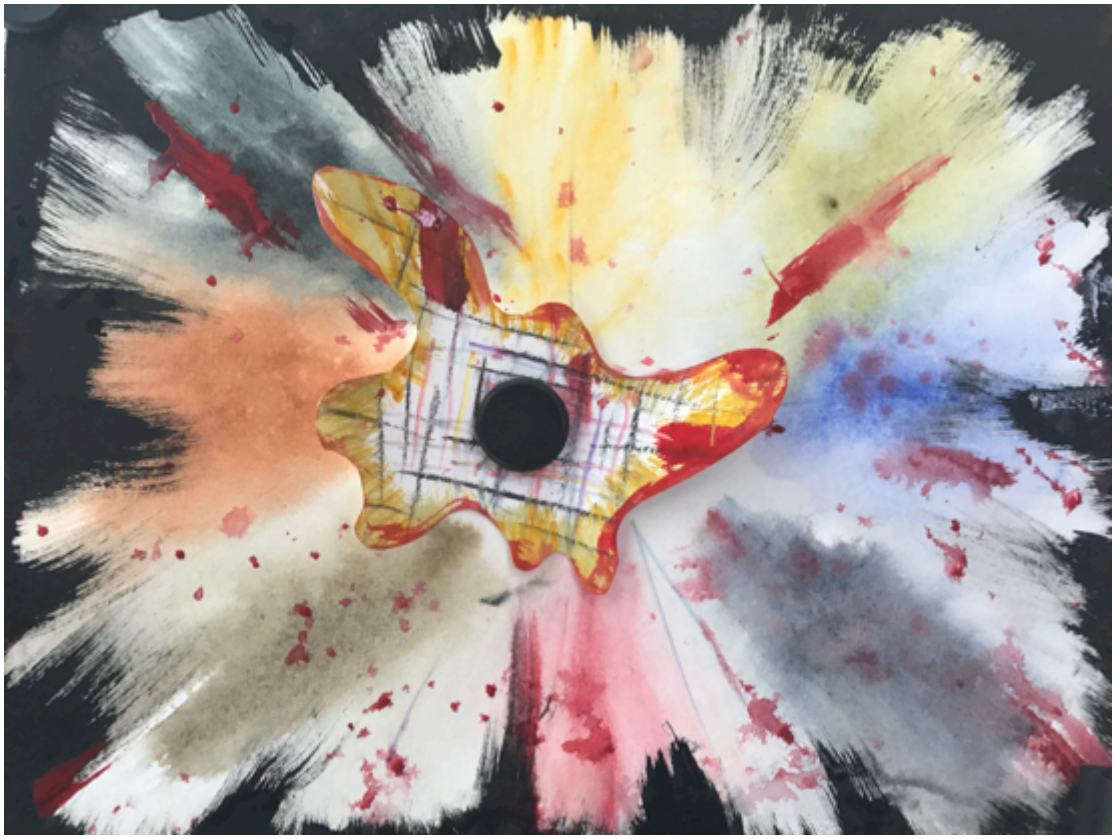

”Vahva juttu!”

Tavistock-seminaari: **ITSEORGANOSOITUMISEN DYNAMIIKKA**
Yksilön tarpeet – yhteisön vaatimukset
13.6.2019 klo 12.00 alkaen ja päättyy .-16.6. klo15.30.
Valkealan opisto, Kouvola.

Seminaari luo puitteet oman itseorganisoitumisen,
johtajuuden ja roolinoton tutkimiselle.
”Seminaari oli minulle organisaationi ja itsen johtamisen kannalta hyvin antoisa.”

Tavoitteena on saada rautaisannos eväitä työroolissa toimimiseen:
”Lähtiessä seminaarista kotiin, oloni oli luova ja kupliva...”

Ilmoittaudu viimeistään 15.5.2019 mennessä (konsulttikoulutusryhmän jäsenet 1.5.2019). Ilmoittautumislomakkeen löydät Metanoia Instituutin kotisivuilta www.metanoiainstituutti.fi
Seminaarin hinta on: 950 €+alv ., sisältää majoituksen ja ruuat.
Mikäli olet koulutusryhmän jäsen, kysy alennuksista.

Tervetuloa!

Varaa itsellesi aikaa havaintojen tekemiseen, ajattelemiseen ja oivalluksiin!
Kursiivilla osallistujien palautteita vuosilta 2012 - 2017

SAAPUMISOHJEET 13.6.2019 KLO 11.30 ALKAEN:

Valkealan opisto
https://www.valkealanopisto.fi
Kansanopistontie 53
47830 Hasula, Kouvola
p. 05 341 4600

Ajo-ohje Valkealan kautta
Valkealan kirkolta ajetaan maantietä nro 368 n. 10 km pohjoiseen. Risteyksestä, jossa on opaste 5 Selänpää, käännytään vasempaan maantielle nro 3682. Sitä ajetaan 5 km, jolloin tullaan T-risteykseen. Risteyksessä on opaste 16 Jaala. Risteyksestä käännytään vasempaan maantielle nro 369. Maantietä ajetaan 2 km, jonka jälkeen käännytään oikealle opistolle johtavalle Kansanopistontielle. Risteyksessä on opaste Valkealan kristillinen kansanopisto.

Ajo-ohje Kouvola-Heinola kantatieltä nro 46
Kouvola-Heinola kantatieltä nro 46 käännytään itään maantielle nro 369. Risteys on 25 km Kouvolasta ja 48 km Heinolasta. Risteyksessä on opaste Selänpää 12. Maantie nro 369:ää ajetaan 9 km, jonka jälkeen käännytään vasemmalle opistolle johtavalle Kansanopistontielle. Risteyksessä on opaste Valkealan kristillinen kansanopisto

Seminaarin aikana rakentuneet dynamiikat ja olosuhteet mahdollistivat väkevän kokemuksellisen oppimisen sekä sisäisen työskentelyn ryhmässä.

"Kaiken kaikkiaan koko tapahtuma oli tärkeä kokemus minulle tässä hetkessä … Kokemuksellinen oppiminen tuo asioiden sisäistämiseen toisenlaista syvyyttä, kaikkea ei voi kuvata sanoilla."

- *Jollakin kumman tavalla koen olevani levollisemmin mielin ollessani vuorovaikutuksessa ympärillä olevan todellisuuden kanssa. Huomaan ympärillä olevien tapahtumien olevan monimutkaisia, mutta samalla jotenkin jäsennettävissä.*

ITSEORGANISOITUMISEN DYNAMIIKKA
Yksilön tarpeet – yhteisön vaatimukset

”Seminaari tarjosi hurjan määrän oppimiselämyksiä ja -oivalluksia, joista pystyy ammentamaan - ja joita toisaalta tarvitsee sulatella - vielä pitkän aikaa.”

Seminaari tarjoaa sinulle mahdollisuuden oppia itsestäsi ja omista toimintatavoistasi aidossa itseorganisoitumisen ympäristössä. Opit kokemuksen kautta hahmottamaan ryhmiin ja organisoitumiseen liittyviä ilmiöitä ja ymmärtämään oman toimintasi vaikutuksia ja merkityksiä. Jäsentäessäsi kokemuksiasi konsulttien kanssa saat välineitä oman roolisi määrittelyyn, esimiehenä toimimiseen tai työyhteisöjen kehittämiseen.

Tavistock-seminaarit - sittemmin group relation konferenssit - on aikoinaan kehitetty tutkimaan ihmisten keskinäisiä suhteita siten, kun ne syntyvät tässä ja nyt. Samalla on tutkittu yksilön suhdetta ryhmään. Vähitellen tutkimuksen kohteet ovat laajentuneet ryhmien välisiin suhteisiin ja yksilön ja koko yhteisön suhteisiin. Tällä hetkellä kiinnostuksen kohteena ovat edellisten lisäksi verkostomaiset organisaatiot ja kohtaamisen käytänteiden muotouminen niissä. Laajasti ymmärrettynä kyse on yksilön tarpeiden ja yhteisöjen jatkuvasti muuttuvien vaatimusten yhteensovittamisesta.

Konferenssit ovat lisäksi käsitelleet yhteiskunnallisia ilmiöitä, kuten vähemmistöjen asemaa, yhteiskunnallisia murroksia tai sodan ja rauhan kysymyksiä. Tavistock - seminaari tarjoaa itseorganisoitumisen teeman ymmärtämisen lisäksi mahdollisuuden peilata kokemuksia Suomea ja koko Eurooppaa koskevien uudelleen organisoitumista vaativiin kysymyksiin. Esimerkkinä voi mainita vaikka ilmaston muutoksen, digitalisaation, maakuntauudistuksen tai maahan muuton.

Seminaarin työmuodot - pienryhmä, insight-suurryhmä, organisaatiotapahtuma ja soveltava ryhmä - luovat kukin erilaisen tilan kokeiluihin, havainnointiin ja havainnoista oppimiseen.

ITSEORGANISOITUMINEN on yksi keskeisistä tämän ajan johtamisen paradigmoista. Itseorganisoitumisella tai itseohjautuvuudella on monia lähtökohtia. Psykodynamiikassa, humanistisessa psykologiassa ja ns. ihmissuhdekoulukunnan puitteissa on tutkittu auktoriteettisuhteiden ja ihmisen omien kykyjen vapauttamisen merkitystä työyhteisöjen toiminnassa. Näkökulmat kyseenalaistavat ylhäältä päin tapahtuvaa - ihmisen koneen osana näkevää - johtamista. Ihmisten koulutustason nousu on vääjäämättä lisännyt autonomiaa ja vaatimuksia. Taloudellisen tehokkuuden korostamisesta on seurannut esimiesten ja johtajien suhteellisen ja absoluuttisen määrän väheneminen. Johtamisjänne on kasvanut. Yksittäinen toimija haastetaan ottamaan vastuuta omasta ja muiden tekemisestä, työn tarkoituksen toteuttamisesta, rajoista, kokonaisuuden toimivuudesta jne.

OMAT TARPEENI ja niiden tyydyttyminen määrittelevät sitä, pystynkö olemaan täysivaltainen työyhteisön jäsen. Kaikilla meillä on tarve olla hyväksytty ja arvostettu. Miten ryhmään liittyminen ja siinä toimiminen meiltä onnistuu? Osaammeko ottaa toiset vastaan ja liittoutua heidän kanssaan? Mihin tarvitsemme auktoriteetteja?

YHTEISÖN VAATIMUKSET saavat monimutkaistuvassa maailmassa yhä hämmentävämpiä muotoja. Me elämmä koko ajan muotuvien rakenteiden, suhteiden ja prosessien aikaa Tehokkuus, tuloksellisuus, verkostomaiset toimintatavat, osaoptimointi ja ristiriitaisetkin odotukset ovat organisaatioelämän arkea. Me elämme koko ajan uudelleen muotoutuvien rakenteiden ja suhteiden aikaa. Miten me selviämme moninaisista odotuksista? Millä tavalla olemme osaltamme tukemassa toimivien rakenteiden ja käytänteiden muotoutumista? Miten toimimme yhteisönä?

MIKÄ ON TAVISTOCK-SEMINAARI?

”Seminaari tarjosi mahdollisuuden tarkastella toimintaani ryhmän jäsenenä ja yrittää myös muuttaa sitä.”

Tavistock-seminaarien juuret ulottuvat 1950-luvulle, jolloin ensimmäisen konferenssit järjestettiin Leicesterin yliopistossa Englannissa tutkimaan organisaatioiden ja ryhmien toimintaa.
Sittemmin Leicester-konferenssit ovat saavuttaneet legendaarisen maineen organisaatiodynamiikan opiskelijoiden keskuudessa. Suomessa ensimmäinen Tavistock-seminaari järjestettiin 1979. Maailmalla vastaavia konferensseja järjestetään ”Group relation conferences” –nimellä yli 30 maassa.
Organisaatiodynaamisessa ajattelussa lähdetään siitä, että organisaatioiden elämää voidaan ymmärtää tutkimalla yhteisön tietoista ja tiedostamatonta dynamiikkaa yksilöiden kokemusten kautta. Samalla valottuu, millaisia tietoja ja taitoja muutoksessa elävien organisaatioiden johtaminen ja niiden kanssa toimiminen vaatii.

”Kokemuksiani seminaarista kuvaavat seuraavat sanat: uskallus, tunteet, yllätyksellisyys, intensiivisyys, arkuus.”

Tavistock-seminaarit korostavat rationaalisen ajattelun ja tunneälykkyyden yhdistämistä. Organisaatioissa toistuvat organisaatioiden lainalaisuudet, joita me varioimme lukemattomin tavoin ja sävyin. Seminaari vahvistaa osallistujien toimintakykyä luovuutta ja visionäärisyyttä vaativissa yhteisöllisissä tilanteissa.
Seminaari on väliaikainen organisaatio, jossa tutkitaan omia henkilökohtaisia, ryhmien ja koko yhteisön kokemuksia.

Tarkoitus on oppia organisaatiodynamiikan tietoisista ja tiedostamattomista prosesseista siten kuin ne ilmenevät tässä ja nyt. Seminaarissa tarkastellaan oletuksiamme ja arvojamme muuttuvissa tilanteissa. Seminaarissa on mahdollisuus kokea itsensä monissa erilaisissa rooleissa.

”Minulle seminaari avasi paljon omaa tapaani osallistua ryhmään ja organisaatioon. Kokemukset olivat sekä älyllisiä että emotionaalisia oivalluksia.”

Seminaari luo puitteet, jossa osallistujalle on tarjolla tukea ja mahdollisuuksia kokeilla omaa auktoriteettiaan, suhdettaan valtaan sekä lojaliteettien muotoutumista eri suhteissa. Itse organisoituminen on keskeinen osa seminaaria. Tunteet ja tunteiden käsittely ovat tärkeä osa monimutkaisen hahmottamista.

”Seminaari oli hyvin johdettu ja siksi osallistuminen koko omalla energialla oli turvallista.”

Seminaari on tarkoitettu niille, jotka työssään kohtaavat yhteisöjen dynamiikkaa

Seminaarista ovat hyötyneet ne, jotka työssään joutuvat tekemisiin jatkuvan muotoutumisen ja muutoksen kanssa. Seminaari tarjoaa mahdollisuuden ymmärtää muutokseen liittyviä ilmiöitä.
Seminaareihin ovat osallistuneet esimerkiksi johtajat, esimiehet, projektien ja tiimien vetäjät, kehittäjät, työterveyden ja työsuojelu ammattilaiset, työnohjaajat, konsultit, kouluttaja jne. Seminaari ei edellytä osallistujilta aikaisempaa alan koulutusta, ainoastaan valmiutta työstää omia kokemuksiaan oppimisen palveluksessa.

SEMINAARIN OHJELMA

Seminaari on luonteeltaan internaattimuotoinen. Irrottautuminen omista työtehtävistä mahdollistaa täysipainoiseen työskentelyn.

Kokemukselliset tapahtumat

Minä ja Itseorganisoituminen tapahtuma
Pienryhmä
Suurryhmä
Organisaatiotapahtuma
Keholliset kokemukset

Reflektiiviset tapahtumat

Reflektiivinen pienryhmä
Organisaatiotapahtuman yhteiskeskustelu
Yhteiskeskustelu

	Torstai 13.6.	**Perjantai 14.6.**	**Lauantai 15.6.**	**Sunnuntai 16.6.**
7.30-8.00		**Aamupala**	**Aamupala**	**Aamupala**
8.00-9.30		**Insight-suurryhmä:** tiedostamaton ja tietoinen valta, tunne ja lojaalisuus **Konsulttien koulutus-ryhmä**	**Insight-suurryhmä:** tiedostamaton ja tietoinen valta, tunne ja lojaalisuus **Konsulttien koulutus-ryhmä**	**Insight-suurryhmä:** tiedostamaton ja tietoinen valta, tunne ja lojaalisuus **Konsulttien koulutus-ryhmä**
9.30-10.00		Tauko	Tauko	Tauko
10.00-11.30	Konsulttien koulutus-ryhmä	Pienryhmä	Pienryhmä	Yhteiskeskustelu: valta, tunne ja lojaalisuus organisaatio-tapahtumassa
11.00-12.30	Lounas **Ilmoittautuminen 12.00 alkaen**	Lounas	Lounas	Lounas
12.30-14.00	Yhteiskeskustelu	Organsiaatiotapahtuma: Itseorganisoituminen: omat tarpeet – yhteisön vaatimukset	Organsiaatiotapahtuma: Itseorganisoituminen: omat tarpeet – yhteisön vaatimukset	Soveltava pienryhmä: Itse organisoituminen – omat tarpeet – yhteisön haasteet
14.15-15.45	Minä ja itseorganisoitu-minen Keholliset kokemukset neuvottelu	Organsiaatiotapahtuma: Itseorganisoituminen: omat tarpeet – yhteisön vaatimukset	Organsiaatiotapahtuma: Itseorganisoituminen: omat tarpeet – yhteisön vaatimukset	**14.00-15.00** Yhteiskeskustelu: Itseorganisoituminen, omat tarpeet - yhteisön vaatimukset
15.45-16.00	Tauko (kahvit)	Tauko (kahvit)	Tauko (kahvit)	**Seminaari päättyy** (kahvit) Konsulttien kokous
16.00-17.30	Soveltava pienryhmä: orientoituminen seminaariin,	Keholliset kokemukset	Keholliset kokemukset	
17.30-18.30	Päivällinen	Päivällinen	Päivällinen	
18.30-20.00	Pienryhmä	Soveltava pienryhmä: Itseorganisoitumisen kysymykset minussa?	Soveltava pienryhmä: Itseorganisoitumisen kysymykset minussa?	
20.00-21.00	Konsulttien kokous Sauna	Konsulttien kokous Sauna	Konsulttien kokous Sauna	

”Päivät olivat pitkiä, mutta eivät tuntuneet siltä. Energiaa kertyi tekemisen ja tutkimisen myötä.”.

SEMINAARIN TAPAHTUMAT

”Kokemus välillä täysillä mukana olemisesta ja välillä sivustaseuraajana auttoi havainnoimaan sekä itseä että ympärillä tapahtuvaa.”

A. Kokemukselliset, ”Tässä-ja-nyt” -tapahtumat

Insight-suurryhmä

Suurryhmän tehtävänä on tutkia omaa ja muiden käyttäytymistä tilanteessa, jossa ryhmä on niin iso, että kaikkiin sen jäseniin ei voi saada välitöntä kontaktia. Tapahtumassa on mahdollista kokea tässä ja nyt syntyviä tiedostettuja ja tiedostamattomia ilmiöitä kytkeytyneenä itseorganisoitumisen teemoihin. Suuressa ryhmässä muuttujia on paljon ja vain osaan voi tietoisesti liittyä ja vaikuttaa. Toiminnan ohella suurryhmä tarjoaa näköalan omiin ja muiden tunteisiin. Suurryhmässä on mahdollista saada kosketus sekä henkilökohtaiseen että kollektiiviseen tiedostamattomaan. Informaation suuri määrä ja lukuisten sosiaalisten suhteiden läsnäolo tarjoaa rikkaan ja monipuolisen maaston oman roolin ja auktoriteetin tutkimiselle. Keskustelun ainekset muodostuvat esimerkiksi osallistujien keskinäisestä vuoropuhelusta, kokemuksista, ajatuksista, assosiaatioista tai unista. Konsultit auttavat ryhmää tutkimustehtävässä.

Pienryhmä

Pienryhmän tehtävänä on tutkia pienryhmän käyttäytymistä, auktoriteettiaan ja omaa rooliaan tilanteessa, jossa kaikki ryhmän jäsenet voivat olla välittömässä vuorovaikutuksessa keskenään. Pienryhmässä liittymisen, organisoitumisen, omien tarpeiden ja ryhmää vaatimuksien kysymykset ovat näkyvissä omalla erityisellä tavallaan. Ryhmillä on käytettävissään konsultti.

Minä ja itseorganisoituminen

Tapahtuman tavoitteena on orientoitua itseemme ja toisiimme seminaarin teemojen näkökulmasta. Millaisia kysymyksiä löydämme itsestämme ja toisistamme suhteessa itseorganisoitumiseen? Millaisia tutkimisen ja liittymisen mahdollisuuksia tähän liittyy?

Itseorganisaatiotapahtuma

Organisaatiotapahtuman tehtävänä on luoda oppimisympäristö, jossa itseorganisoitumiseen, omaan itseen ja yhteisön vaatimuksiin liittyviä kysymyksiä voidaan tutkia. Johtajuus, organisaatio ja ryhmien väliset suhteet mahdollistavat tai estävät näitä virtoja. Tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden havainnoida ryhmien muodostumista ja itseorganisoitumista. Samalla voi tutkia ryhmäidentiteetin merkitystä koko organisaation toiminnassa. Ryhmien välisessä ja koko yhteisön toiminnassa tulevat näkyviksi oma tapasi käyttää auktoriteettia ja ottaa erilaisia rooleja.

Tarkoituksen toteuttamiseksi osallistujat voivat muodostaa ryhmiä haluamallaan tavalla. Tehtävänsä tukena ryhmillä on käytössään konsultteja.

Keholliset kokemukset

Osallistujilla on oman halunsa mukaan mahdollisuus osallistua kehollisuutta ja luovaa ilmaisua tutkivaan tapahtumaan.

Tapahtuma perustuu yhdessä luomiseen. Osallistujat ja konsultit tuovat seminaarin käyttöön omat voimavaransa ja niiden pohjalta sovitaan kehollisten kokemusten tutkimisesta. Osallistujilla on mahdollisuus liikkua, rentoutua ja harrastaa taiteita sen mukaan, miten tapahtuma yhdessä luomisen prosessina toteutuu..

”Tulin hieman epäillen, lähdin innostuneena ja voimaantuneena eteenpäin. Kiitos!”

Koettua jäsentävät, reflektoivat tapahtumat

Koettua jäsentävien tapahtumien perustehtävänä on auttaa koetun ja opitun käsitteellisessä hahmottamisessa ja käytäntöön soveltamisessa.

Soveltavat ryhmät
Sovellusryhmän tarkoituksena on luoda siltaa seminaarissa koetun ja omassa työssä koetun välillä. Sovellusryhmä tarjoaa tilan reflektoida itselle seminaarin kautta merkitykselliseksi nousevia kysymyksiä. Huomion kohteena voivat olla niin yksilölliset kytkökset seminaarin teemoihin kuin muutkin oman ammatillisen kasvun kannalta olennaiset kysymykset. Sovellusryhmän konsultti pyrkii auttamaan kutakin osallistujaa luomaan mieltä koetulle ja jäsentämään henkilökohtaisia kasvun kysymyksiä.

Yhteiskeskustelut
Yhteiskeskustelut tarjoavat tilaisuuden jakaa ja keskustella seminaariin liittyvistä odotuksista ja koetusta koko seminaarin puitteissa.

Konsulttien koulutusryhmä
Seminaarin yhteydessä toimii prosessikonsulttien koulutusryhmä. Koulutusryhmä tutkii konsulttina toimimista seminaarin eri tilanteissa. Ryhmän jäsenet valitaan hakemuksen perusteella. Koulutusryhmään osallistuvilta edellytetään aikaisempaa kokemusta Tavistock-seminaareista tai vastaavista Suomessa tai ulkomailla.

.

C. Tauot ja osallistujien yhteinen aika

Taukojen tarkoitus on tarjota osallistujille ja konsulteille mahdollisuus sulatella jo koettua sekä valmistautua seuraavaan seminaarin tapahtumiin.

Vapaata aikaa itselle ja vapaamuotoiselle yhdessäololle on pyritty järjestämään optimaalisesti siten, että myös riittävään lepoon tarjoutuu mahdollisuus

”Seminaari tuntui hyvältä; kuin konsultin "vuosihuolto", jossa havainto- tai huomiokyky kirkastui ja raikastui.
Kokemus, että tällainen työskentely on aika ajoin välttämätön,
jos haluaa säilyttää instrumenttinsa kunnossa.
Vaikka seminaari vei voimia, se ei uuvuttanut.”

SEMINAARIN HENKILÖSTÖ

Konsultit ryhmänä muodostavat seminaarin johdon kantaen vastuun seminaarin perustehtävän toteuttamisesta ja seminaarin rajoista sekä yksilöinä toimivat seminaarin eri tapahtumien konsultteina.

Seminaarin johtaja:
Atso Juote
KM, Organisaatioanalyytikko ja Organisaatiokonsultti FINOD Metanoia instituutti
Kouluttaja, tutkija, työnohjaaja Werka kehitys Oy

Konsulttikoulutusryhmän vastaava konsultti:
Risto Puutio
Erikoispsykologi, PsT
MSc (Systemic Leadership & Organization Studies)
Organisaatioanalyytikko (FINOD)
Toimitusjohtaja, Metanoia Instituutti

Konsultit:

Terttu Malo
MBA, Organisaatioaanalyytikko kand. Metanoia, Organisaatiokonsultti (FINOD)
Metanoia Instituutti

Marianne Tensing
LitM, TRO, Organisaatioaanalyytikko kand. Metanoia,
Organisaatiokonsultti FINOD,
Työnohjaaja FINOD/STOry,
Koulutustyönohjaaja
OPUS National Representative, Estonia
Metanoia Instituutti